

Szabadúszóként kezdted, a marosvásárhelyi Színművészeti Egyetem Stúdió Színházánál, a Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulatánál és a gyergyószentmiklósi Figura Stúdió Színházban játszottál. A „figurázás” egy igazi baráttal is megajándékozott.

A Barabás Árpival való találkozás azon ritka alkalmak közé tartozik, amikor elkezdesz beszélgetni egy idegennel és három perc után úgy érzed, hogy már időtlen idők óta ismered. Az élet szerencsésen göngyöltette a dolgokat, tavaly Árpi idekerült az udvarhelyi színházhoz. Elárulom, hogy ha a múlt évadban Árpikát nem tudom idehozni, akkor a De mi lett a nővel? darabból nem lett volna semmi.

Barátok szempontjából szerencsés vagyok. Még mindig azok az igazán jó barátaim, akik a színházas kaland előtt is voltak. Sokat köszönhetek Lőrincz Csonginak, aki a színis évek alatt egyensúly és biztonságos pont volt az életemben. Csongi volt az, aki egy pillantásból felmérte ezt és rám is szólt, hogy állj meg vándor s ne színészkedj.

A kritikát hogy bírod?

Igazi szakmai kritikát, a munkámat kiveséző elemzést még nem kaptam. Pedig Erdélyben is van színházkritika. Csakhogy ezek az írások többnyire színházi beszámolók, zömében azok a dramaturgiát, teatrológiát végzetek írnak, akik eléggé frusztráltak, tisztelet a kivételnek.

A kritikusokhoz csak annyi üzenetem lenne, hogy egy egyszer megnézett előadásról legfeljebb csak személyes benyomást lehet írni, mert ha fejre állsz, akkor sem tudsz figyelni minden apró részletre.

Visszajelzéseket kapsz?

Igen és fontosak is, csak baj, hogy az emberek félnek elmondani a véleményüket. Az évadzárón volt egy nagyon okos kezdeményezés arra, hogy megtudjuk a nézők véleményét. Nehezen indult a beszélgetés, de végül sikerült szóra bírni a közönséget. Igaz, lehettek volna sokkal tökösebbek is, de én ezt így is egy nagyon biztató kezdetnek tartom.

Kanyarodjunk vissza a pályához. 2008-ban beiratkoztál a kortárs színház rendezői szakra és közben rádiós is lettél.

Az Erdély FM egy nagyon jó, tapasztalatokkal teli állomása volt az életemnek. Ott voltam a kezdő csapatban, rengeteget tanultam kiváló szakemberektől. A szakma minden lépcsőjét végigjártam, volt saját műsorom is, a Padlógáz és a Multiverzum. Egyedül a hírszerkesztés nem ment, az első híradóm olyan lett, mint egy tízperces kabaréműsor, a kollégák szétröhögték az agyukat.

Amire nagyon büszke vagyok az a Popsulis történet. Már akkor és azóta is frászm van attól, hogy a különböző miccsezős városnapokra, sörfesztiválokra mindig meghívják egy kalap pénzért a C-, D-, E-ligás, kivénhedt magyarországi előadókat. Úgy gondoltam, hogy itt Erdélyben is vannak olyan magyar és román nyelvű zenekarok, akik messzemenően fel tudják venni a versenyt ezekkel és a Popsuli pont erről a kitörési lehetőségről szólt.

Egy év után mégis visszatértél a színházhoz, sőt hazaköltöztél. Miért?

Az udvarhelyi színházzal, attól kezdve, hogy végeztem, minden évben megismétlődött a jönnék–nem jönnék huzavona. 2009-ben eldöntöttem: hazajövök. Amit sajnálok, hogy a rádiótól való távozásom egy „kedves” kollégám közreműködése miatt botrányosra sikerült. Ő most is kollégám, de ezt nem akarom részletezni. Hazajöttem, felvettek munkakönyvvel.

És munkához láttál. Akkor rendezted a felolvasó színházi előadást, a Plazmát, az újdonságnak számító vizsgaelőadásodat, A Magyar a Holdon futuring kvíz showt. Segédrendezője voltál Shakespeare Ahogy tetszik darabjának és a Plazmában, az Ahogy tetszik-ben és a Senki sem tökéletes komédiában színészként is felléptél.

Valóban egy izgalmas, munkás és kihívásokkal teli évad volt. Garaczi László Plazmáján nagyon

sokat dolgoztunk azért, hogy ne egy szimpla felolvasás legyen. Érdekes kocsmaszínházi kísérlet volt, nagyon jól sült el. Elárulom, hogy lesz folytatás, ebben az évadban elkészül a Plazma 2 is. Ez most már biztos, holott az én rendezéseim itt Udvarhelyen mindig bizonytalanok...

Mázlista vagyok, mert többnyire kortárs szerzők darabjaihoz nyúlok hozzá, fel tudom venni velük személyesen a kapcsolatot, átküldöm elolvasásra a saját átíratomat, s csak akkor fogok neki rendezni, mikor áldásukat adták rá. A jó kapcsolatnak köszönhető, hogy több darabnál nem kellett jogdíjat fizetni vagy csak szimbolikus összeget. Egy előadás nem kevés pénzbe kerül. Nekem az eddigi négy darabomat a havereim támogatták.

A színészi fizetésről jobb nem beszélni...

Nem lehet azt mondani, hogy a színészek fizetése kicsi, mert a mi fizetésünk egyszerűen nonszensz, már nem is banális, hanem röhejes. Minden ember, aki ebből a pénzből meg tud élni, az egy mesebeli hős, aki nem is létezik.

Bízok benne, hogy ez csak egy átmeneti állapot, ami majd feloldódik. Mindezek ellenére én mázlista vagyok, mert legalább azt csinálom, amit szeretek. Még nem jutottam el arra a pontra, hogy a pénz miatt feladjam és remélem, nem is fogok.

Az életed a színház. Rendezel és játszol. Tavaly egy nagyon gazdag, de nagyon embert próbáló évadod volt és az idei sem lesz más. Lazításra marad idő?

A színészeket bohém embereknek tartják, akik, gyergyóiasan szólva, a kocsmában csemerkednek. Van ilyenre példa, de nem szabad általánosítani. Egy intenzívebb próbafolyamat estéjén, hajnalán muszáj és kell lazítani. Meg kell húzni a határt a színház és a magánélet között, mert nem szabad egyik sem beleszűrje magát a másikba, különben káosz lesz a lelkedben, az életedben.

Szabadúszó, azaz szabadon fuldokló korszakomban, az autóban, vezetés közben lazítottam. Lehet, hogy megvénültem, de nekem most olyan jól esik munka után csak ülni és nem csinálni

semmit, csak jól érezni magam. Elszívni egy cigit s meginni egy sört, de nem feltétlenül a kocsmában. Kikapcsolódás azokkal lenni, akik fontosak: a kislányommal, Zselykével, aki az első számú nő az életemben, a menyasszonyommal, Szarvas Zsuzsával, a szüleimmel, barátokkal...

És a Tóth Árpi bulik?

Azt is szeretem csinálni. Az ötlet egy Mokkás Prima Rádiós bulin pattant ki, ahol mindenki keverhette a saját zenéjét, én is. Szabó Zolinak, azaz Kobrának megtetszett az a session, amit játszottam, felajánlotta, hogy szervezzek egy egészestés bulit. Kihívás volt, mert többnyire olyan zenét szeretek hallgatni is, játszani is, amit az emberek nem, vagy alig ismernek. A balkán zenét sokan a románokkal azonosítják – ez idiotizmus.

A zenémet az elején nagyon furcsállották és tartózkodva fogadták az emberek. Az udvarhelyiekre egyébként is jellemző az a sehol máshol nem tapasztalt hülye szokás, hogy ha ég a villany, akkor nem táncolnak, ha nem ismerik a zenét, legyen az kurva jó, akkor szintén. A balkán bulikat most már megszokták és elfogadták, hogy én csak ezt a zenét vagyok hajlandó játszani. Aki szereti, eljön, rázza a seggét, aki nem, az nem.

Közismert vagy Udvarhelyen. Úgy érzed kicsit, hogy saját hazádban mégis próféta lettél?

Nem tartom magam annak és nem is akartam soha az lenni. Én abban hiszek, hogy Udvarhely megérdemel egy erős, intenzív, színvonalas és felelősségteljes kulturális életet. Annak ellenére, hogy vannak ezek a miccs-sütögetős, csapolt sörös idióta fesztiválok, amik az evésről szólnak, semmi közük a kultúrához.

Nem érzem, hogy a szülővárosom krémje, az irányt mutató értelmiségi elitjének bármiféle igénye lenne arra, hogy ebben a városban akár a rendezvények színvonalában, a nevelés nivójában vagy a tömegek nevelésében meghatározó szerepe legyen. Néphülyítést érzek, a „jól van az úgy, tegyed oda” mentalitást. Ebben élünk, mert ebben akarnak minket éltetni.

A közízlés formálása, a nevelés a színház feladata is.

Utálom, ha valaki úgy gondolkodik a színházról, hogy azért mert az a közönségért van, csak közönségbarát darabokat játszhat. Attól, hogy a színház a közösségért van még nem muszáj közönségesnek lennie. Nem kell a közönség orra elé gagyi darabot dugni. Nem hiszek abban, hogy a közönségnek csak kabaré és hülyeség kell, mert nem biztos, hogy a néző akkor érezte jól magát, ha könnyesre röhögte a fejét. Ez nem fokmérője a jó előadásnak.

Lehet, hogy éppen akkor jó egy előadás, ha közben a néző taknya-nyála egybefolyik, úgy bőg, mert felismerte a kis nyomorult életének egy állomását és úgy megy haza, hogy a darab hatása alatt marad még. Soha nem szabad elfelejteni, hogy a néző és a színész közt emberileg semmilyen különbség nincs – épp úgy születik és hal meg mindkettő. Minden előadásomnak kőkemény üzenete van és tudom, hogy ezt értik. Nekem ez fontos és leszárom, hogy a szakma elfogad vagy nem fogad.

Jól érzed magad a bőrödben, tele vagy tervekkel, lelkesedéssel, energiával és jó értelemben vett makacssággal. Ha húsz év múlva leülünk beszélgetni, akkor is ez a Tóth Árpi leszel?

Valószínű, hogy ezt az embert látod viszont, aki most vagyok, bár lehet, hogy addig tök kopasz leszek. Nem akarok más lenni, mint most, s ha ilyen lelkesedéssel fogok tudni dolgozni, akkor elégedett leszek. Nem fogok besavanyodni, mert nem abból a fából faragtak.

Vannak álmaim, céljaim. Van egy kislányom, s hátha lesznek még gyermekeim, akiket fel kell nevelnem és egy olyan teli gombbal elindítanom az életbe, hogy abból sokáig tudjanak táplálkozni. Amíg én a két kezemet fel tudom emelni, addig körülöttem baj nem lesz.